

Brusselse Overleg Thuislozenzorg

Verslag van de vergadering van 6 november 2015

1. Goedkeuring van het verslag van 11 september 2015

Het verslag wordt goedgekeurd.

2. Housing First

- Coralie Buxant – Coordinatrice Housing First Belgium: federaal project

Stand van zaken (zie ppt in bijlage)

3 nieuwigheden:

- verlenging van het project met 1 jaar tot juni 2016 (met middelen van staatssecretaris Elke Sleurs). Dezelfde partners krijgen extra middelen om de woonbegeleiding te handhaven en een langere opvolging te verzekeren
- uitbreiding met 3 nieuwe partners (OCMW Sint-Jans-Molenbeek, OCMW Hasselt, OCMW Namen) en 2 partners (HF Limburg en HF Kortrijk) actief rond housing first maar buiten het federaal project.
- Verspreiding: samenwerking met Europa via Feantsa voor de redactie van een Handboek op maat van de verschillende situatie in de verschillende regio's. Voorstelling van het handboek tijdens de slotconferentie HF (9 juni 2016) in Brussel.

Vaststellingen

- De meeste mensen met een duurzame huisvestingsoplossing komen uit de onthaalhuizen en komen terecht in privéwoningen. HF doet een beroep op woningen van de sociale en publieke huisvestingsmarkt.
- HF werkt: 93 % behoudt zijn woning tegenover 88 % uit de klassieke begeleiding. Opmerking: bij HF worden de personen verder opgevolgd tijdens hun verblijf in de gevangenis, instelling of ziekenhuis om ze na hun ontslag opnieuw te re-integreren.
- Positieve invloed op de (mentale) gezondheid

Wat zijn de pistes na de experimentele fase?

- op federaal niveau het overleg en uitwisseling behouden (via middelen van de KBS?)
- de expertise van de teams behouden (via middelen van de gewesten en het RIZIV?) Het is belangrijk om hiervoor middelen vanuit gezondheid te bekomen.
- Toegang tot huisvesting garanderen (via middelen van de gewesten en privé, 'capteur de logement' (Voorstel NDJ vertaling: huisvestingsbemiddeling naar analogie met project Hasselt, het 1ste project 'capteur de logement' voor Vlaanderen dat recent werd opgestart)

Bedenkingen

- Limiet van het project HF is de voorwaarde dat de persoon de huur kan betalen, zijn administratie in orde kan brengen en dus toegang heeft tot zijn sociale rechten.
- De projecten 'capteur de logement' in Wallonië werken niet enkel voor Housing First. Ook de 3 Brusselse projecten werken voor specifieke doelgroepen. De resultaten van de projecten verschillen naargelang het type publiek van thuislozen. Er is overleg tussen de projecten in Wallonië en Brussel.

- De woonbegeleiding kan heel goed door een andere partner worden opgenomen. Op die manier kan HF zich toeleggen op alle andere aspecten van de integrale begeleiding.

- Muriel Allart (SMES), Pierre Rijckmans (Infirmière de rue/Straatverplegers) – Housing first Brussel

Naast de projecten Infirmière de rue en SMES zijn er nog andere project zoals dat van OCMW Molenbeek en het OCMW Brussel/Samu social (project Step Forward) actief rond housing first in Brussel. Housing First in Brussel steunt daardoor op 3 subsidiebronnen, dus 3 verschillende evaluaties en enorme tijdsinvestering. Voor de personen heeft dit tot gevolg dat ze, naargelang het project volgens verschillende criteria worden toegelaten.

Twee pluridisciplinaire teams respecteren zoveel mogelijk de geest van HF d.w.z. de 35 personen die begeleid worden, komen allen van de straat en worden minstens 1X per maand bezocht. De persoon kiest het type begeleiding. Naast het dubbele diagnoseproblematiek wordt er vooral gewerkt rond justitiële problemen, schulden, huiselijk geweld, mishandeling, stressyndroom.

Voor de huisvesting wordt samen gewerkt met een 15-tal partners: privé-eigenaren, sociale verhuurkantoren, sociale huisvestingsmaatschappijen en OCMW's. Deze partners stellen 1 of 2 woningen gedurende 1 jaar ter beschikking. Het grote aantal partners en contracten weegt zwaar door. De woningen zijn verspreid over verschillende gemeenten wat veel tijd opsloort voor verplaatsingen. De SMES/IDR tekenen als huurder het contract met de eigenaars, de personen die er verblijven hebben het statuut van onderhuurder. Het systeem 'bail glissant' heeft nadelen zoals te grote financiële risico's voor HFB.

De vraag naar huisvesting staat centraal maar neemt te veel tijd van het HF-team. De woonbegeleiding zou beter opgenomen worden door een externe partner vooraleer het HF-team zich engageert. Het is belangrijk om de taken tussen de verschillende partners uit te klaren. Heel wat partners zijn bereid te investeren vanaf het moment dat HFB zich engageert om de persoon te omkaderen. De 2 diensten betrekken het persoonlijk netwerk van elke onderhuurder bij de begeleiding. Die kan dus rekenen op een omkadering door 5 tot 10 personen. Indien samengewerkt wordt met lokale diensten, kan HFB zich sneller terugtrekken om andere personen te begeleiden.

Resultaat: 100% herhuisvesting. De motivatie bij gehuisveste mensen is zeer groot om zich aan de regels te houden en de woning te behouden, vooral omdat het om duurzame huisvesting gaat. De kwaliteit van de woning is daarbij heel belangrijk. Het betalen van de huur stelt geen problemen maar wel de relatie met de burens. Het is belangrijk om te kunnen rekenen op de bemiddelingsdiensten van de gemeenten. Een voorbeeld: een gebouw met 10 appartementen voor kwetsbare of sociale huisvesting werkt onverwacht goed. Er is veel tolerantie tussen de bewoners. In tegenstelling tot andere huizen waar 1 kwetsbare persoon gehuisvest wordt. De stigmatisering is hier groter.

HFB werkt samen met diverse partners zoals wijkgezondheidscentra, diensten geestelijke gezondheidszorg, dagcentra, ...

HFB krijgt heel veel vragen naar huisvesting van organisaties en personen. Ook van mensen in een risicosituatie om op straat te terecht te komen. Het is belangrijk om in preventie te voorzien maar dit valt buiten de opdracht van HF. Aangezien de vraag het aanbod overschrijdt, worden personen zo goed mogelijk doorverwezen om wachtlijsten te vermijden.

Jean pikt positieve signalen op van de straat over de intersectorale en -professionele samenwerking voor duurzame oplossingen.

Aude Gijsels, OCMW Brussel/Samu Social, pilootproject Step forward

Doel: 20 woningen voor duurzame huisvesting van jongvolwassenen (18 tot 25 jaar) met een psychologische, psychiatrische en verslavingsproblematiek, een instellingenparcours binnen bijzondere jeugdbijstand en weinig zelfbewustzijn. Er wordt samengewerkt met wijkgezondheidscentra voor de opvolging van de verslavingsproblematiek.

Stand van zaken: Voorlopig enkel actief in 1000 Brussel: 7 woningen beschikbaar waarvan 4 van OCMW Brussel. Er worden momenteel 5 personen opgevangen. De jongeren moeten niet al gekend zijn door het OCMW. Het team wil graag samenwerken met andere Brusselse OCMW's. Het project richt zich naar alleenstaanden. Heel snel maken zij deel uit van een koppel. Indien ze op dat moment nog niet gehuisvest zijn, worden ze doorverwezen.

Personeel: 3VTE en ½ VTE van het OCMW die de huurwaarborg regelt.

Martin Wagener, la Strada, Evaluatie HF BXL

De kwantitatieve evaluatie van HF Belgium, deel Brussel, wordt niet meer door het Forum Lutte contre la pauvreté maar door la Strada opgenomen, dat ook betrokken is bij het schrijven van het handboek.

La Strada staat ook in voor de kwalitatieve evaluatie van het bicommunautaire Brusselse project HF waarbij de nadruk ligt op het experimenteren met hefboomen voor de uitstroom uit de thuislozenzorg, nieuwe aanpakken bevorderen en intersectorale samenwerking versterken.

Het Forum legt zich toe op een etnografisch onderzoek naar wat de impact is van de nieuwe werkvorm HF op de begeleiding, op de werking van de organisaties. Het doel is de impact van deze nieuwe werkvorm op de duur en de methodologie van de begeleiding. Hoe passen organisaties zich aan deze nieuwe projecten aan. Het is ook interessant om na te gaan of er ook belendende sectoren geïnteresseerd zijn in deze ervaringen op vlak van intervisie, vormingen enz.

3. Varia

- 19 november: voormiddag 2de forum van de woonbehoeftegen en slechtgehuisten, namiddag: voorstelling rapport 'Regard sur le mal-logement en Europe 2015, Fondation Abbé Pierre – Feantsa.
- Plan 2013-2014 Diensten thuislozenzorg en diensten justitieel welzijnswerk wordt geactualiseerd.
- Minister Jan Jambon heeft een overzicht vrijgegeven van het aantal referentieadressen, hiervan werden er 17,612 toegekend door een OCMW. Deze enorme stijging ten opzichte van

2005 is te wijten aan de toenemende problematiek met een stijging van de aanvragen, een betere kennis waardoor meer aanvragen geaccepteerd worden, een toename van mensen die tijdelijk bij familie en vrienden verblijven en geen zicht hebben op het aanbod van de sector.

OCMW's accepteren blijkbaar makkelijker mensen met een andere inkomen (werkloosheidstoelage of inkomensvervangende tegemoetkoming)

- Het POD MI bevestigt dat een OCMW enkel de inkomsten van het moment van de aanvraag mag controleren en dus niet naar de rekeninguittreksel van de voorbije 3 maanden.
- Winteropvang: zelfde aanpak als de vorige jaren. Samu social opent een eerste gebouw, wacht op het akkoord voor een tweede gebouw en is nog op zoek naar een derde. Het begeleidingscomité van de winteropvang bestaat blijkbaar niet meer.

Wat met de asielzoekers die riskeren op straat terecht te komen?

- Project 86.400 dagopvang tijdens de winter start op 15 november met dezelfde 9 partners. Er worden meer maaltijden aangeboden en de openingsuren tijdens het weekend worden uitgebreid. Het budget is minder dan vorig jaar en werd nog niet toegekend. Hobo en Source staan samen met de Samu social in voor de animatie van de kinderen.
- Chauffoir, onthaal in de voormiddag met koffie, boterhammen en soep start op 16 november: een samenwerking OCMW Schaarbeek en rode kruis.

NM/AP/17/12/2015